

UNITED STATES OF AMERICA OCT 14 1919

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Becsvadit lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Népnap, Magyar Hírnemő, Californiai Magyar Farm.

A legújabb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

NO. 241. SZÁM.

TWENTY-NINTH YEAR.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Kedd, 1919. október 14.

HUSZONKILENCEDEK ÉVFOLYAM.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

ELFOGATÁSI PARANCS KÁROLYI ELLEN

A MAGYAROK TITKOS PAKTUMOT KÖTÖTTEK VOLNA A ROMÁNOKKAL

Es a szerződés lenne az ára annak, hogy a románok kivonulnak Budapest területéről minél előbb.

OLASZOK ÉS JUGOSZLAVOK

A régi diplomácia boszorkánykonyhájában még mindig keverik a mérget a balkáni népeknek.

Páris, okt. 12. Most, amikor már a románok nyilvánvalóan visszavonulóban vannak Budapestről, újból sokat beszélnek arról, hogy Románia titkos szerződést kötött Magyarországgal, amely szerződésben nagy árat fizetett volna a kivonulásért. Ez az ár Erdélynek nagyobb része lenne s bizonyos más előnyök is, míg ennek ellenében a magyarok jelentős gazdasági engedményeket kapnának.

Nagyon jelentős körülmény, hogy az amerikaiak ezeknek a titkos szerződésről szóló híreknek sok tekintetben hitelt adnak s azt hiszik ennek a magyarázata az, hogy az amerikai bizottság megbízhatatlanul értesüléseket kapott erre vonatkozólag magán uton, budapesti megbízottaitól.

Mikor a titkos román-magyar szerződés híre először került fel néhány héttel ezelőtt, akkor mint lehetetlen dolog felelt, hamar napirendre tértek felette. Ma azonban már sokan hisznek a híreknek. Nemrégiben, híre járt annak is, hogy külön titkos megegyezést kötöttek a románokkal az olaszok is arra vonatkozólag, hogy megnyerjék maguknak a románok segítségét arra az esetre, ha háborúba keverednének a jugoszlávokkal. A jugoszlávok elcsúszottak a magyaroknak is, a románoknak is s egyesek azt sejtik, hogy Olaszország valami szövetséget kívánt volna összehozni a három ország között a jugoszlávok ellen.

Napról-napra bizonyosabb és nyilvánvalóbb, hogy a titkos diplomáciai fondorkodások nagy szerepet játszanak a Balkánban. Mialatt a sajtóban s a beszélgetésekben mindenki a Nemzetek Ligáját magasztalja, s a közéleti szereplők a Liga után sóvárognak, azáltal titokban egymás bérére s a Liga hátrányára alkudoznak. Mindenféle titkos szövetségekről beszélnek, a mik ha nem is történtek meg a valóságban, sok alkudozásra adtak okot s megvalósításuk nines kizárva. Erre mutat az is, hogy egyes külügyminiszteriumok a jövőben nem abban az értelemben beszélnek, mint azt a Nemzetek Ligájának egyezménye alapján várni lehetne. Emlenben a régi diplomáciai értelemben mivel nem bíznak abban, hogy a Liga gyakorlati eredmények elérésére alkalmas lenne majd. Még a francia diplomáciának balkáni képviselői is a régi szemléletet tesznek.

Az adriai kérdés illetőleg az amerikai bizottság határozottan megfogadja azt az állítást, mint ha Olaszország akár egyenesen Rómán keresztül, akár Anglián révén nyomást akartak volna gyakorolni az amerikai kormányra, hogy a D'Annunzio ügynek rövid idő alatt véget vessen.

MUNKÁSOK KÉPVISELŐI A KONFERENCIÁN

A szervezett munkásság képviselői nagy szerepet játszottak a washingtoni ipari konferencián.

A washingtoni ipari konferenciára Samuel Gompers, az American Federation of Labor elnöke, a következő munkáscsoportokat képviselték: Felső sor (balról jobbra): W. G. Lee, L. E. Sheppard, H. W. Wells, T. McNamara, D. J. Tobin. Középső sor: W. D. Mahon, J. Fisher, W. G. Lee, L. E. Sheppard, H. W. Wells, T. McNamara, D. J. Tobin. Alsó sor: Matthew Wolf, M. F. Tighe, Joseph Valentine, Samuel J. Donlin, Paul Scharronberg és W. Johnson. Alsó sor: Matthew Wolf, M. F. Tighe, Joseph Valentine, Samuel Gompers, Sara Conboy, Frank Morrison és T. A. Rickert.

A BANYÁSSZTRAJK NOVEMBER ELSEJÉRE BIZTOSNAK LÁTSZIK

A közép-szenvidék bérkonferenciája minden megegyezés nélkül omlott szét Philadelphában.

Philadelphia, okt. 12. A közép-szenvidék, Nyugati Pennsylvania, Ohio, Indiana és Illinois bányatulajdonosainak és bányászainak nagy bérkonferenciája, amely több mint két héttel ezelőtt Buffalóban kezdődött és itt folytatódott, ma minden eredmény nélkül végzett. John L. Lewis, a United Mine Workers of America elnöke kijelentette, hogy azonnal elutazik Indianapolisba és kibocsátja a sztrájkrendeletet, amely november elsején fog életbe lépni. Ez a sztrájkrendelet kétszázötven ezer bányászot fog sztrájkba szólítani.

A konferencia eredménytelen ségének az oka az volt, hogy a bányatulajdonosok nem voltak hajlandók teljesíteni azokat a követeléseket, amelyeket a Clevelemben tartott bányászkonvenció szabott meg. E követelések magukban foglalták tudvalegven a hatvan százalékos béremelést, a hat órás munkanapot és az öt napos munkahetet, valamint másfélzemes munkabért vasárnapon és ünnepeken.

A bányatulajdonosok kiáltványt adtak ki, melyben kijelentik, hogy a követelések oly mértékűek, hogy azokat teljesíteni nem lehet és hogy a bányászoknak tulajdonképpen nines is joguk most még követelést támasztani, mert a legutóbbi bér szerződés egészen 1920 áprilisáig, illetve a béke kihirdetéséig érvényben van.

MUNICIÓS HAJÓ FIUMBEN

Piuméből jelentik: A Genova-ból érkező Persia nevű municiós hajó megállapodott Piumében. A hajó a távoli keletre szállít municiót, az ott a bolsevikiek ellen operáló hadsereg számára. A hajón harmincezer puská, tíz millió töltény, husz könnyű és három nehéz ágyú van.

Antiszemita klubok.

Bécs, okt. 11. — Az elmúlt heti antiszemita népgyűlések hatása alatt antiszemita klubok alakultak Bécs városában. A megalakulások teljes eszében történelem és a különböző kávéházakból indulnak ki a mozgalmak. Ez ideig összesen harminc klub alakult kimondott antiszemita programmal.

CSÁSZÁRI SZELLEM A NÉMET ISKOLÁKBAN

A Berliner Tageblatt szerkesztője szerint "és a szellemet ki kell küszöbölni."

DOLGOZIK A RÉGI REND.

Theodore Wolff szerint a császárpártiak általános aknamunkát folytatnak.

Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt szerkesztője, a híres Theodore Wolff, a lap egy legutóbbi cikkében felszólítja a hatóságokat, hogy "erélyesen, barátságosan", hassanak oda, hogy a császárpártiak általános működése az iskolákban megcsúszjon.

Wolff szerint úgy a középiskolák, mint az egyetemek Németországban még ma is az imperialista, császárpárti szellem hirdetik és ezt minden uton mondani kell az iskolából kiűszöbölni, ha csak azt nem akarja a német kormány, hogy a demokrácia szellem megszűnjön az országban. Wolff kijelenti, hogy a népbolondításnak, a válság terjesztésének, amely nagy részben oka volt az ország romlásának, az egyetemi tanárok az okai.

Wolff cikkében hosszasan foglalkozik a tanítási rendszerrel, amely a forradalom óta kapott helyet az iskolákban. Kijelenti, hogy a demokrácia rendszer ellenére is a tanítók állandóan arat törekedtek, hogy a monarchista szellem oltásuk bele a serdülő ifjúságba. Az iskolás könyvek voltak olyan olvasnivalóval, amelyek a császárt és a háborút, meg az imperializmust dicsőítették. A kisebb gyermekeknek írt könyvekben háborús ének volt és tele vannak a római Németerosz dicsőítéssel. Takintettel arra, mondja Wolff, hogy a monarchista szellem milyen nagy erővel és erkölcsekkel viszik meg az iskolákban, szükséges, hogy a köztársasági

ÜTKÖZPONT ELŐTT ÁLL A WASHINGTONI IPARI KONFERENCIA

Eddig semmi jele sem látszik annak, hogy a tőke és a munkások akarnának egymáshoz közeledni.

GOMPERSEK SZILARDAK.

A jövő héten ki fog tűnni, lesz-e eredmény, avagy hiábavaló volt a nagy tanácskozás.

Washington, okt. 12. A Wilson elnök által összehívott nagy ipari konferencia első hetének egyetlen eredménye az, hogy nyilvánosságra hozta mindazt, amit a munkáltatók és amit a munkások kívánnak és általában nyilvánosságra hozta, mindeuknek megérthetővé tette az egész harcnak az anyagát.

Azok a konferenciái delegátusok, akik a három napos elnapolás alatt is Washingtonban maradtak, maguk is bevallják azt, hogy más eredményt a legjobbak mellett sem képeznek felmutatni.

A delegátusok általános véleménye szerint a jövő héten elkövetkező a tulajdonképeni ütközpontra a konferenciánál. Amennyiben a két ellentétes csoport, a tőke és a munka, némi hajlandóságot mutat arra, hogy a merev álláspontjából engedjen, úgy valószínű, hogy jó eredményt fog a tanácskozás felmutatni, azonban, ha továbbra is oly mereven megmaradnak az álláspontjuk mellett, mint a hogyan eddig megmaradtak, akkor csaknem bizonyos, hogy a konferencia zátonyra kerül.

A helyzet kúszást tulajdonképen a "közönség" csoportjának a delegátusai tartják a kezükben, mert amelyek csoporthoz ők csatlakoznak, annak lesz meg a többsége. Azonban maguk ezek a delegátusok sem hiszik azt, hogy Gompersék talpalattnyit engedjenek az álláspontjukból, amely álláspont védelmére már esztendő óta folytatják minden megalkuvás nélkül a harcukat. Ezért, ha általában lesz közeledés, ez csak a munkáltatók csoport részéről lehet. Az egyetlen remény az, hogy ennek a csoportnak farmagjai is vannak, akik hajlandók közeledni a munkásokhoz.

WILSON ELNÖKNEK BETEGSÉGE GONDOT OKOZ WASHINGTONNAK

A munkaképtelenség hivatalos megállapítása és az esetleges helyettesítés kérdése sok bonyodalmat okozhat.

Washington, okt. 12. Az a remény, hogy Wilson elnök hamarosan visszanyeri rendes egészségét és hamarosan ismét képes lesz arra, hogy ellássa a hivatalával járó teendőket, ma egyrészt szétoszlott, amikor az orvosok kijelentették, hogy nagyon huzamos ideig az ágyat kell őriznie.

A buléttin kibocsátása előtt három orvos tartott tanácskozást Dr. Grayson tengerengergyal, az elnök háziorszával és arra a meggyőződésre jutottak, hogy az elnök a fokozatos javulás útján van ugyan, azonban még igen sok idő fog eltelni addig, amíg teljesen helyreáll az egészsége.

Már most az orvosok eme megállapítása nagy problémát hozta szembe a washingtoni hatóságokkal. A kérdés ugyanis az, hogy mi lesz akkor, ha közben olyan ügyek merülnek fel, amelyek az elnök halaszthatatlan személyes beavatkozását igényelnek, amelyek az elnök feltevése nélkül már tovább várni nem lehet!

Az alkotmány szerint az elnök munkaképtelensége esetén az alelnök intézkedik, azonban minthogy ilyenkor még nem volt eset az Egyesült Államok történetében, kérdés az, hogy ez a helyzet mikor áll elő, kinek van joga annak az előállított hivatalosan megállapítani és egyben az elnöki intézkedési hatalmat az alelnökre ráruházni?

VILLA ÉS TÁRSA UJ TÁMADÁSRA KÉSZÜL

Valószínűnek látszik, hogy Carranza ellen ismét erősebben lép Villa és társa.

WASHINGTONI ÉRTESELES.

Chihuahua körül új harcok várhatók — Villa és Angeles már elkészültek a támadásra.

Washingtonból jelentik: Francisco Villa és Felipe Angeles "tábornokok", akik Chihuahua felzárkolt tanyáznak és a kikről tegnap az a félhivatalos értesítés érkezett Washingtonba, hogy újabb támadásra készülnek Carranza és kormánya ellen, egy újabb hír szerint meglehetősen réggel rendelkeznek.

Az értesülés alapján nagyon valószínűnek látszik, hogy az új támadást már a következő héten nap elején végre fogják hajtani. A futár útján érkezett hír szerint az új Villa-Angeles-féle operáció célja nem Juarez lesz, hanem Mexico City. A rebellek állítólag nagy mennyiségű municiót rendelkeziknek, amelyet az utolsó hat hónap alatt vettek el Carranza embereitől.

Municiójuk és seregük olyan nagy, hogy Villák képesek lesznek a legnagyobb támadást megkezdni. Hír szerint ilyen nagyarányú támadás nem is volt Carranza ellen az utolsó négy esztendő alatt.

Villa és Angeles félhivatalosan arról értesítettek Washingtonba, hogy legközelebb november közepéig elkezdik a támadást. Villa még annak a reményének is kifejezést adott, hogy ő most már olyan erős, miszerint le tudja verni Carranzákat minden kétségben kívül.

Elfogadták a békét.

Páris, okt. 11. — A francia szenátus egyhangúlag elfogadta és jóváhagyta a versaillesi békeszerződést és a francia-angol-amerikai szövetségi szerződést.

Franciaország ezzel elfogadta a békeszerződés ügyét és már csak az a formáság hiányzik, hogy a köztársaság elnöke aláírja a törvényhozási döntését.

MAYNARD HADNAGY REPÜLTÉ LEGELŐBB KERESZTÜL AMERIKÁT

Amikor megérkezett a Csendes Tenger partjára, két nyugati repülő is célt ért.

ELTUNT REPULÓGÉP.

A verseny első részében Maynard tábori alkész győzött. — Spatz őrnagy a második.

Az amerikai katonai repülőversenyen a legjobb repülőnek Belvin W. Maynard hadnagy, tábori alkész ígérkezik. A verseny első részét az a repülő pap nyerte, nemcsak elsőnek repült meg, hanem a versenyben keresztléte, amelyen rövid idő alatt a többi repülő már aligja jut el egyik tengerpartról a másikra.

Maynard hadnagy 24 órá, 57 percet és 51 1/2 másodpercet töltött el a Mineolából San Francisco való repüléssel, ami 2701 mérföld megtéveszt jelent. Tulajdonképen több mint három nap volt utban Maynard hadnagy, de a repülési szabályok szerint napnyugta és napkelet között nem volt szabad repülnie s Chayenne, Wyo.-ban a radiatori elromlása miatt is kellett néhány órát veszteselnie.

San Franciscoba délután 1 óra 27 perckor érkezett meg Maynard páter szombaton. Ugyancsak szombaton jutott el Mineolába a San Franciscóból elindult repülő Kóziel hadnagy és Spatz őrnagy is. Az előbbi 6 óra 35 perckor, az utóbbi pedig husz másodperccel később szállott le a Roosevelt repülőtéren. Kie hadnagy az utat 83 óra 44 perc alatt repülte meg, Spatz őrnagy pedig 83 óra 41 perc alatt.

Ugy Maynard, mint Kie és Spatz fáradtaknak látszottak megérkezésük alkalmával, de felültette őket a várakozó népdörömvilágása, gratulációja.

Egyelőre ezek a viták teljesen elméleti természetűek, mert maga Marshall alelnök sem akar hallani arról, hogy erről hivatalosan foglalkozzanak és azt hiszik, hogy Wilson elnök állapota nem is fog megkívánni ilyen intézkedéseket.

UJABB BONYODALOM OLASZORSZÁGBAN

A király le akar mondani, ha D'Annunzio abba nem hagyja a játékeit.

Londonból jelentik: Az ide érkezett olasz jelentések arról tanúsítják, hogy az országot újabb belső bonyodalom tántja. Ez a bonyodalom abból tántja, hogy D'Annunzioval még mindig nem lehet birni. A kormány kénytelen azt tapasztalni, hogy a hadsereg nagy része nem vele és királylyal van, hanem a rebellek kölföldhadvezérével.

SIKKASZTÁSSAL ÉS CSALÁSSAL VADOLJA GR. KÁROLYI MIHÁLY

Milliókat sikkasztott az állampénztárból a népköztársaság egykori elnöke.

VERES PÉNZEK.

Bünhődnie kell Károlynak, mert Magyarországra szabadtította a bolsheviket.

BUDAPEST, okt. 11. — Gr. Károlyi Mihály, az első magyar országi köztársasági kormány egykori elnöke ellen, elfogatási parancsot adtak ki. A jelenlegi magyarországi kormány feladta már Cseho-Szlovákia, hogy adja ki Károlyi Mihályt, aki tudvalegleg huzamos ide óta Prágában él.

Károlyit lopással, sikkasztással és azzal vádolja a kormány, hogy visszaél a békei helyzetével.

Azt állítja a vádirat, hogy Károlyi Mihály, mint köztársasági elnök, több milliót sikkasztott állampénztárból és hogy pártot adott Kéri Pál újságíróknak, Tisza István elleni merénnyek egyik értelmű szerzőjének.

Azt beszéli, hogy Dobó várnánál, aki ugyancsak részese Tisza-féle gyilkos összeesküvésnek, 12.000 koronáról nyugtalanított, Károlyi Mihályt aláírásával.

A vád megemlíti még, hogy csak a pénzeket kívül, mint használt fel Károlyi az állampénztár, propaganda célokra. Budapestben a kormány határozottan állítja, hogy Károlyi ellen tisztán büntvádi alapon indított meg a törvényes eljárás, mindenki tisztában van azokkal, hogy a "bűnvádi eljárás" mögött politikai célok lappannak a hátterben.

A BRAZILIAI KORMÁNY ÁLLÁSFOGLALÁSA

A braziliai parlament most tart tárgyalás alá a békeszerződést.

Rio Janeiro, okt. 12. A német békeszerződés most került parlament elé. Deodoro nagy képviselő a külügyi bizottság egyik tagja odanyilatkozott, hogy a parlament semmiképpen sem fogja elfogadni a békeszerződést, kivéve azt az esetet, amikor a német csapatok nemzetközi bíróság elhatározására vonatkozik. Szerintem a pont alapján a császári a nemzetközi bíróság bizonyos feltételekre bizonnyos lépésekre kötelez. Ennek az ítéletnek azonban nem szabad túlhágnia azt a tartást, amely a braziliai igazságtartásnak területén van, vagyis a büntetésnek önmagában kell állnia a braziliai kormány alapelveivel.

A képviselő szerint tehát csak akkor lehet a braziliai parlament a szerződésben, ha biztosított arról, hogy a császári büntetésre vonatkozó pont megmaradjon a braziliai alkotmány felmentésével. A külügyi bizottság legközelebbi ülésén tárgyalás alá venne Maynard ügyét erre vonatkozó iránnyal.

Advertisement for musical instruments and sheet music, mentioning 'Cimbalmokat, hegedűket, harmonikákat...' and 'VARJU KÁROLY hangszerkészítőtől'.

Advertisement for a book 'MIT KELL MINDEN LEÁNYNAK TUDNIA FÉRJELMENE... FELE ELŐTT?' by Gallowich & Co.

Advertisement for 'RITKA ALKALOM' (Rare Opportunity) for a typewriter.

Advertisement for 'TOLMACSKÖNYV MINDEN HÁZBAN KELL' (Interpreter Book for Every Home).

Advertisement for 'ÉR KÉT CENTET AZ EGÉSZSÉGE' (Two cents for your health) for a medicine.

Advertisement for 'JUVITO LABORATORY' in Pittsburgh, PA.

Advertisement for 'Szenvedő nők és férfiak! Dr. F. H. Colhouer' (Suffering women and men! Dr. F. H. Colhouer).

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States.

Published daily except Sunday the twenty-ninth year by The Szabadság Printing & Publishing Co.

145 W. 31st Street, New York City

Alapította: Kálmány Tihanyi

DR. ANDREW CSERNA, Editor.

United and Published at 700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.

Telephone: Bell: Main 3238. Cuy. Central 1231.

Subscription Rates: Annual \$1.00, Six Months .60, Three Months .30, Single Copy 5c.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as second class matter.

New York Tribune Bldg. 154 Nassau St. New York. Eastern Office: Room 603.

A HÁBORU UTÁNI HÁBORU.

Javában dühögött még a világháború minden horzsolomása, a mikor sürin emlékezték már újra különösen a szövetséges országok kormányai, a háború utáni háborúról. A háború utáni háború alatt azonban nem azokat a fegyveres összecsapásokat értették, melyek ma is bizonytalanságban tartják még Európa népet. Nem a lengyel-cesch-német-ukrajnai-magyar-román-német-orosz-jugoszláv-olasz-montenegró - szerb-horvát-görög-bulgár-lörök háborúkat számolták a háború utáni háborúban a szövetségesek. A háború utáni háború gazdasági harcnak szánták, annak a gazdasági harcnak, mely a csaták győzelme után a kereskedelmi, az ipari élet hirtelen is végérvényesen véget a németeknél. Ez volt a háború utáni háború terve.

A háborús győzelem többésem közepett, kimondották csaknem az összes szövetséges és csatlakozott országok, hogy a győzelem kivívásával, a béke diktálásával nem ért véget az élet-halál harc. A békekötés után sem fejejték el, hogy ellenség a németi hogy pusztításra itélték a német ipart, a német kereskedelmet. Háború után sem városunk Németországot semmi! — ez volt a jelszó. És most, amikor már csak napok választanak el bennünket attól, hogy végre jogcsoán életfelépítés a versaillesi békeszerződés, — most történelmetlenség járja a kereskedelmi vállalkozó szellem Angliában és Franciaországban is, hogy mielőbb teljes mértékben meginduljon a kereskedelmi, ipari és forgalmi összeköttetés Németországgal.

Elmaradt a kimondott háború utáni háború, összeomlott az előzetesen felépített programok, de nem maradt el a küzdelem. Sok szó esik ma is még arról, hogy tulajdonképpen ki nyerte meg a háborút? A németek, vagy a szövetségesek? Mert a versaillesi békeszerződés távolról sem dönti el ezt a kérdést. A világháború oly irtozatos világháború volt, hogy nem végződhet egyszerűen azzal, hogy aláírnak hosszú, szigorú szerződéseket az érdeket felek. Nem az a kérdés ma, mennyire benitották meg Németországot a szövetségesek, az a kérdés, mennyi erő maradt a bennünk országban. Nem az a kérdés, aki út, — az aki állja. A szövetségesek nagyot, hatalmasat, kegyelmentül otttek Németországon, de az útcsatákat sem állapíthatjuk meg, nem tudjuk ma még azt, hogy van út a háború utáni háború feloldására. És addig, amíg ezt nem állapíthatjuk meg, nem pondhatjuk meg azt sem, ki nyerte meg tulajdonképpen a világháborút.

Az utolsó hetekben érkezett híradások sejtetik, hogy Németország teljesen szűzben van a helyzettel, hogy a kormány, a földmunkáló nép és a munkás-estély egyaránt ismeri a jövődni nehézségeit és kötelességeit. Az összes hadviselő országok közül, — nem számítva bele természetesen az Egyesült Államokat, — Németország szedte leghamarabb össze magát. A német ipar, a német kereskedelem sokkal ruganyosabb, mint a szövetséges országok ipara és kereskedelme és még az elvesztett háború hatása alatt is, hamarabb illeszkedik vissza a béke természetébe, mint győzelem ellenfelei.

Rendkívül érdekes, jellemző és igazán német szellemű az a legújabb híresztelés, hogy a német munkásság kijelentette, hajlandó napról napra helyett tíz óra hosszú dolgozni, hogy ezzel is elősegítse az ország megerősödését, hitének és szorgalmának élelnek meggyőződését. A német munkásság elhatározása csak azért nagyjelentőségű, mert a többi országokban, legmagasabb fokozatig elérték az ugynevezett ipari nyugtalanság. Angliában és Amerikában a szó igaz értelmében nemzeti válsággal fenyeget a munkás helyzet és amikor a német munkás tíz órai munkát ajánl fel a "háza" javára, akkor az angol és amerikai munkás a munkás-estély foglaltárváltozásra, a nyolc órai munkaidő enyhítését követeli.

A német munkások legújabb mozgalmáról nem érkezték még megjelölés, hanem az újalluk beosztás, — nem hangzik nagyon valószínűtlen a tíz óras munkaidő-köztetés megajánlása. A nemzetközi munkásmozgalmak legérdekesebb szövegét, a németek, nem követelték el ilyen "árulást", a nemzetközi munkásmozgalmak ellen. De ha igaz, ha tényleg ilyen szellem hatja át a német munkásokat, úgy könnyen eltalálhatják mindenki, melyik ország nyeri meg a "háború utáni háborút".

A HADÜZENETTŐL A BOLSHEVIZMUSIG.

X. A Habsburg-ház. - Hübele Károly. - Jelenlévő Frigyes, - A rendszer gyilkos volta.

Felül volt a császár, azután jött egy nagy őréség, azután jöttek a főhercegek. Hogyan beszéljen az ember róluk úgy, hogy a bukkokat iránt való emberi kömetlet kötelességét meg ne sértsék? Hogyan beszéljen az ember arról a szapora Erzhausról, a melybe tábornokoknak születtek bele a kisdedek és a melyről a háború alatt tréfás ijedtséggel adták fel tisztí társaságokban azt a bizalmas számtani feladatot, hogy ha ezerhátszáznyvenben EGY Habsburg volt, de ezerkilencszáztizennyég hatvan van, mennyi lesz akkor száz év múlva, és mekkora hadsereget kell tartani az osztrák-magyar monarchiának, hogy mindnyájan generálisok lehessenek? Hogyan beszéljen az ember arról a változatos dinasztiáról, a melyről DICSERET-KÉNT azt találták ki, hogy soha egy lángelmé, de még egy igazi tehetséget se produkált — tehát minden más családnál alkalmasabb az uralkodásra — és a melynek a tagjai valóban híhetetlen változatoságot mutatnak, de abban többnyire hasonlítanak egymásra, hogy szellemi képességeik legalább is szerények!

Az öreg Ferenc Józsefet követte a trónon Károly, ezen a néven Magyarország négyesik királya. A szerajevói gyilkosság előtt csendes kis kapitány volt, azután váratlanul trónörökös lett. Ekkor nem viselkedett rosszul. Boldog volt, ha megéjlenzik; és minden megett, hogy népszerű legyen. Fárdatlanul utazott, inspicált, díesért, vállalt veregetett, — lobbanékony volt, fiatal volt, söt szerény volt. A mikor a trónra került, ez az impulzívitás, ez a fiatalág, ez a végre-más- valami ötven millió embert töltött el reményteliséggel. Valaki, aki jól ismerte, egy olyan szóval jellemezte ugyan igen röviden az új uralkodót, a mely komoly intés lehetett mindenki számára, a ki hallotta. MIKROKOFAL: mondta róla röviden. Kisfejtje ember, — Mégis reménykedett mindenki, mégis reménykedtünk mindnyájan, és ez a reményesség IV. Károly uralkodásának első hónapjaiban lázas és örömmel teljes várakozással lett. Ez az uralkodó — úgy látszott — a békét akarta. Épen úgy látja a birodalma halálos kimerültségét, mint mi. Azután lassan megismerték IV. Károlyt. Igaz: szakított a Ferenc József megmondott módszerével, kisöporté a megavasarolt régi embereket a vezető állásból, új politikát kezdett Ausztriában is, Magyarországon is, kifelé is. De hamarosan sikerült, hogy a milyen gyorsan tudott ma szakítani a tegnapi politikával, olyan gyorsan tud szakítani holnap a maival és holnapután a holnapival. Az a fanyar ötletesség, a mely a monarchiában hol a csendes akasztófalom hark megjegyzéseivel, hol maró viccekkel kísérte végig a felbomlás egész folyamatát, elvezette Bécsben Karl der Pötzielche, Budapestben Hübele Károlynak. Azután a gyors elhatározásain való elesodálkozás lásként csendes megvetésbe és bosszú dühbe ment át. Mit csinál ez a jókedvű fiatal ember ott Badenben, a hova sietve áthelyezte a főhadiszállást? Iszik. Jó, ígyék, a mennyit akar. A barátait nevezgeti ki az udvari állásokra? Jó, nevezze ki őket. Hirtelen kirostogtat egy csomó Mária Terézia rendet, báróságot, grófságot és egyéb kitüntetést és arany vitézségi érmet ad azoknak, a kik a térdig érő vízből kilúzták? Adja, osztogasson. Játékos uralkodás! Az hogy akar, bármilyen bizonytalanul teszi az emberek életét az, hogy az uralkodó váratlanul beleavatkozik a kormányok és a kormányzás dolgába! — nagy pereket indítat meg végül is felmentett emberek ellen és orjáratokkal fogdosztja össze a sebesült és beteg tisztakat, hogy hátha bujkálnak a frontozókatól elől. Játékos. De ez az ember a béke ügyével is csak úgy játszik, mint a háborúval játszott. Hiszen ennek sejtelle sines arról, hogy milyen állapotban van a birodalma. Hiszen ez csak azért kezdett el határozott békepolitikát, hogy valami új dolgot kezdjön, vagy talán azért, mert a feleségre akarta, de a hogyan a békepolitikába gyorsan befelgött, épen olyan gyorsan tért vissza a háború politikához is. Ez meghallgatta Lamasost és meghallgatta Rennert, de ennél mindig annak van igaza, aki utóljára nála volt. Ez szakítani akart a németekkel; és bizonyos, hogy megírta a sógorának azt a híres levelet Poincaré számára; és el lehet hinni, a mit a németek mondanak róla, hogy hazudott nekik. De azután letagadta a sógorához írott levelet, a németek ráijesztettek vagy ígértek neki valamit — talán új játékszernek a tengely koronát — és most egyelőre rendületlenül Durchhalter, mint maga Vilmos. Ez előbb nem kért belemenni az ukránjai kálandba, azután esze nélkül szaladt, hogy még utóljára a németeket; és belekezdett egy demokrátiuss, sőt egy federaliztikus politikába, a nélkül, hogy tudná, mik ennek a politikának a következményei; hogy sokat iszik, az nem baj; hogy néha meg van ijedve és keservesen sirva fel a jövőtől; az nagyon helyes; de ez uralkodónak is része, aki a roza zsekeret meg külön is iderángatja, odarángatja és idevágatja, odavágatja. Mikrokofal. Nem azért jött, hogy megmentsse a monarchiát, hanem azért, hogy befejezze a pusztulás művét. Mire elérkezett ezerkilencszáztizennyolc örökös emlékeztetés októberé és egy ország a másikat után hajította ki őt és vele együtt az egész Habsburg-családot, senki, sehol, semmi részvételt nem érzett iránta. Vilmosnak Németországban akadt még és akadt még sok győzhetetlen híve. Ennek nem volt egyetlen embere sem. Csendes le-

Dobszóval nem lehet verébet fogni. A becsületességnek azonban mindig megvan a jutalma. Páratlan becsületességének köszöni

NÉMETH JÁNOS ÁLLAMI BANK

páratlan népszerűségét, mert széles Amerikában mindenki tudja, hogy LEGOLCSÓBBAN, LEGGYORSABBAN ÉS LEGBIZTOSABBAN

a legalacsonyabb árfolyam mellett küldi el a pénzt és minden centért teljes átállást vállal. Ha szenvedő családján segíteni akar, használja ki a korona alacsony árfolyamát és küldje pénzt általunk. Megbízottaink, Magyarország bármely részében, a pénzt azonnal és minden levonás nélkül kifizetik. Kívánságára pénzt Magyarország bármely bankjában vagy takarékpénztárban nevére elhelyeztük.

KORONA KÉSŐBBI HASZNÁLATRA

nálunk a jelenlegi alacsony árfolyam mellett most is vásárolható. A most vásárolt koronákat bármikor tetszése szerint használhatja.

ÓVATOS ÉS OKOS

ember nem tartja otthon megtakarított pénzt, hanem elküldi hozzánk. Azt, mint bankbetétet elfogadjuk és a pénz után kamatot fizetünk. Pénze nálunk biztos helyen van és Ön nincs kitéve annak, hogy ellopják vagy valami hamis ürügy alatt kicsalhatják. Betéti könyveskéjét azonnal elküldjük és pénzt kívánságára bármikor kamatostul visszafizetjük.

Ha bármely ügyben tanácsra vagy felvilágosításra van szüksége, forduljon bizalommal hozzánk.

NÉMETH JÁNOS ÁLLAMI BANK

1597 Second Ave., corner 83rd Street, NEW YORK CITY.

herceg is akadt. Hiszen például Jenő főherceg egyenesen okos ember. A háború alatt nem volt nagy szerepe; de ezt a szerepet nemcsak tapintással töltötte be, hanem értelemmel is. Es József főherceg — akármint írtak is utólag a rovársra, — nagyon derék és nagyon szimpatikus ur volt. El nem felejtendő érdeme volt, hogy valóban szerette a katonát és amit meg tudott érte tenni, azt meg is tette. Személyileg bátor volt; azt, amit a kötelességének tartott, azt elvétele; nem tehetett róla; hogy a mikor kiadta azt a parancsot, hogy a törzskárnál is olyan kenyeret kell enni, mint a milýent a legénység eszik, akkor az 5 asztalra barna kenyér került, a szomszéd étkezőben azonban már fehér kenyert ettek. Józsefnek vezető volt és jóhájlendős ember.

Amint azonban a rendszert nem az jellemzi, hogy az egyik főherceg romlott főfeléket szálított a katonáknak, nem menti a rendszert az sem, hogy a másik a maga módja szerint igyekezett a végtelen nyomorúságban valamit segíteni egy-két katonán. A rendszert az jellemzi, hogy a generalissimusnak sejtelle se volt nem csupán a hadviseléséről, hanem arról se, hogy mi tulajdonképpen a háború! Az jellemzi, hogy a mikor a főhercegi vonat jött, akkor csapatszallító vonatoknak várnok kellett, mennyire várnok kellett tehát a sebesült szállító vonatoknak. Az jellemzi, hogy a kórházakban a fogukat csikorgatták az orvosok és káromkodtak a sebesültek, a mikor a főhercegi látogatás jött, mert az ilyen átkozott parádé természetesen csak fáradtságot jelentett, de semmiféle értelmé vagy praktikus célja nem volt.

Az jellemzi, hogy ugyanakkor, a mikor éhező munkáscsaládok nem tudák a gyaláz-

tos közigazgatástól kijárni és kikönyörögni a hadisegélyt, ugyanakkor a főhercegek gondoskodni felvették a tábornoki ferjeik után járó számos ezer koronát, — éppen úgy, mint a hogyan a marsalltól kezdve a különböző Szalvátórok, a kik túlszíregi és egészségügyi főinspektórok voltak, valamennyi főherceg természetesen szintén húzta az állása után járó fizetéseket és pótlékokat. József főherceg is felvette; de ő szót osztogatta segítségként a katonák között. Az jellemzi, hogy főhercegek beavatkoztak a politikába és beavatkoztak a hadviselésébe és hogy a nagyragu hőlgyek óhajására elesaptak vezetőket, vagy alkalmatkozott vezetőket. Az jellemzi, hogy főhercegi intrikák következtében Aufferberg tábornokot egyszerűen le lehetett tartoztatni és minden törvényes forma megsértésével közpöri jellegű bünpert lehetett indítani ellene. — Felülül lefelé a szervezett törvénykiváltsági rendszer volt ez. A császár természetesen nem érvenyesek a törvények és a szabályok. De nem érvenyesek egyetlen főhercegre sem. Semmiféle szabály nem érvenyes rá; sem az, a mely a katonai elömentelt írja elő, sem az, a mely a vonatok indulását szabja meg. Ha a főherceg ki-

(Folyt. az 5. oldalon.)

BETEGET FIGYELME!

Orvosi tanács ingyen. Minden beteg lelkijemmel és szívemmel, bármit is betegében szenved. Ha másutt nem tudták gyógyítani, vagy gyógyíthatatlannak mondták, bizalommal forduljon hozzám.

Nők és férfiak kezelésére különös gondot fordítok. Sételt, rák, aranyér, minden rendkívül ártalmas, ideg, gyomor, szív, tüdő, lép-, máj-, vesesebés, hólyag-, kővesekő, szem-, fül-, torok-, orrbetegségeket, seregyesüvéget, bőrbetegségeket, hisztis eredménytelenségeket. Plánok, gúnyos, elhízás. Órák: 9-12-g. Levelekre válaszok.

DR. A. NEUMAN
147 Eillon St. Paterson, N. J.
Az órák orvosi tudományok tudós, 22 éves működés magyar orvos.

A NEMZETEK LIGÁJÁRA VÁRUNK EURÓPÁBAN.

CSAKNEM bizonyosra lehet most már venni, hogy Anglia, Olaszország és Franciaország rövidesen jóvá fogja hagyni a békeszerződést. Ilyen körülmények között tág tér nyílik annak a találgatására, hogy milyen helyzete lesz ennek következtében az Egyesült Államoknak. A feltételek szerint a békeszerződés mindjárt érvénybe lép, mihelyt a nagyhatalmak közül három jóváhagyja azt, akármelyik legyen is az a három. És a békeszerződéssel együtt érvénybe lép a Nemzetek Ligájára vonatkozó egyezmény is.

Nagyon bajos azonban elképzelni, hogy a békeszerződés feltételeit miképpen lehet kellőképpen végrehajtani s megtarttatni az Egyesült Államok szereplése s részvétele nélkül, különösen arra való tekintettel, hogy milyen nehéz munka vár a Nemzetek Ligájára, amelynek a különböző politikai és faji kisebbségeket kell ellenőrizni s esetleg féken tartani, amelyneknek jövője igen nagy részben a Nemzetek Ligájának szereplésére van alapítva.

Vannak bizonyára egyes európai hatalmak, a melyek azt látják szívesen, ha zavartalan alkalmuk nyílna ezeknek a kérdéseknek tetszésük szerinti elintézésére anélkül, hogy közbe ne szójjon a maga érdekeltségével az Egyesült Államok; vannak azonban mások, akik majdnem bizonyosak abban, hogy Amerika igazságosságának mértéke nélkül önkremlenne a győzelemnek mind az a gyümölcse, a mit úgy szoktak emlegetni, hogy "igazságtétel a világnak." S a Nemzetek Ligájának valami máza alatt megint a szakmány rendszerét léptetnék életbe. Vagy s a Nemzetek Ligája az Egyesült Államok nélkül ligna lenne más, mint valami olyan zárt testület, melyek az alárendelt s elnyomott népek kizsákmányolását intézi, vagy tiri.

Az általános európai vélemény azonban a nyert évek szerint az, hogy az Egyesült Államok szintén jóvá fogja hagyni a békeszerződést, akár módosítások nélkül, akár módosításokkal s akár milyen intézkedések történjenek is ebben a tekintetben, jőforán egész bizonyos, hogy Amerika felekezny részét meg majd venni a Nemzetek Ligájának munkájában. Az európai közvélemény sokat foglalkozik azzal a kérdéssel, vajon amiatt a támadás miatt, amit az Egyesült Államokban a republikánus párt intéz a Nemzetek Ligája s általában a békeszerződés ellen, merikának a helyzete és a tekintélye fog-e esökkenni a világ előtt? Méréskeltekben nem nagyon igaztoltak e miatt a probléma miatt, míg a liberális sajtónak nagyobb nyugtalanság figyelhető meg. A radikális lapok viszont egész nyíltan előzogatnak arra, hogy sok magánteremtett alkudozás történik az azt az idő alatt, míg az Egyesült Államokban a szerződés felett vitakoznak.

A békeszerződésnek legnagyobb része, amennyiben egy tucatnál több kisebb államtól s faji kisebbséget érint a legközelebből, kizárólag s teljes egészében attól függ, ami a végrehajtást illeti, hogy miképpen tudja a rendelkezéseket végrehajtani és megtarttatni a Nemzetek Ligája. Szabadelvi körökben mindig azt vallották, hogy a Nemzetek Ligájának jószeműségében épen az Egyesült Államok részvétele szerepe következtében lehet hinni. Ha az egymással vetelkedő s egymásra feltekeny európai országok között az egyensúlyt nem az Egyesült Államok fogja megtartani, akkor ez az egyensúly minden pillanatban veszedelemben forog s válnak, akik azt vélik, illyőben a radikálisabb elemek, hogy már a közel jövőben is igen rit következményei lesznek Amerika áttérben maradásának.

Ezzel az európai felfogással szemben az amerikai közvélemény nem látja a helyzetet annyira súlyosnak, már csak azért sem, mert majdnem bizonyosra het venni, hogy az amerikai kongresszus a békeszerződés felett bárhogyan vitakozik is, annak jóváhagyása, legfeljebb némi keveset számító módosítással együtt meg fog történni.

Ha Európában máris mutatkoznak az elégedettség jelei, azokat nem épen a Nemzetek Ligájának esedelmességére lehet visszavezetni, de inkább arra, hogy a békeszerződéssel általában nem égen vannak megelégedve a nemzetek. És ezen az elégedetlenség a jóváhagyások sem fognak majd sokat változtatni.

REPULŐVERSENY A FÖLD KÖRÜL.

Az Associated Press közölte, hogy elkészült a tervezés a földnek körülrepülését célzó versenyre, melyre az összes kiérdült díjak valószínűleg megérik haladni az 1,000,000 dollárra. Az Amerikai Aero Club utasításra lépett idegen országban levő hasonló egyesületekkel azon célból, hogy azokkal együttműködve dolgozzanak a terv sikeres keresztülvitelén. A jövő hónapban egy bizottság kel utra, mely be fogja járni az egész világot, hogy a szükséges utatnyárt és leszállási helyeket meghatározhassa, ellenőrző bizottságokat és bírálókat nevezzen ki azon országokban, amelyeket a versenyben résztvevő repülőgépeknek érinteniük kell.

HA-

KISS EMIL

BANKER

133 SECOND AVENUE, NEW YORK.

Lipót belga... Lipót belga... UJABB... Riga elf... Németor... lyást gy... tanak t... rege... A LEGN... KÜL... Anglia r... ségere... sincs né... tomaný... kérdése...

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

CYCIJTÉS A MAGYARORSZÁGIÁKNAK.

Caretta (W. Va.) és yuleoni magyarok adakozása.

Caretta, W. Va. Caretta, a hol meglehetősen kevés magyar él, arányaiban a viszonyokhoz mért mozgalom indult meg a magyarországiak segítségére érdekében. Amilyen kicsiny ez a mozgalom, annyira lelkes. A caretta magyarok gyűlést hívták össze a segélyrakció megszervezése céljából azzal a gondolattal, hogy a szomszédos Yuleoni és Excelesior helységek magyarországi is bevonják a mozgalomba. Ez azonban csak részben sikerült és emiatt a carettaiek egyelőre egymás között rendezték gyűlést. Az első alkalommal \$80-t hoztak össze s ezt az összeget Baksa János nevű bankban helyezték el addig, míg rendeltetési helyére elküldhetik. A carettaiek Baksa János és Hoffman János bízták meg a gyűlést vezetésével. A caretta magyarok szeretnék, ha a környéki helységek magyarjai, köztük a premieriek is, csatlakoznának hozzájuk és a gyűjtendő

pénzt John D. Hoffman című (Caretta, W. Va.) küldnék. Eddig a következők adakoztak: \$15 Kohári Ferenc, Caretta; \$10-10 Baksa János Yukon, Asbot Ignác Caretta; \$5-5 Hoffman János, Voskori Albert, Dávid János, Kántor András, Torók Gábor, Jebreszki Mihály, Ibrán Károly, Lajos Emil, Caretta; Martin István, Yukon. Összesen: 80 dollár.

EGYHÁZI HIREK.

HIREK A DETROITI MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Közl: Borsos István ref. lelkész.

A detroiti ref. egyház szept. hó 8-án megvitotta újból a mindennapos két tantervű iskoláját, két magyar és két angol tanítóval.

Beiratkozott 154 gyermek. Ezek közül 6 éven alóli: 68. A 6-12 éves gyermekek magyar nyelven 4 osztályra, angol nyelven 6 osztályra vannak beosztva. Magyarul tanítanak: Nt. Borsos István ref. lelkész és Veres József kántor. Angol nyelven Miss Lydia Kaminsky és Miss H. Climer.

Tandij az ovodában havonként 25 cent, az iskolában havi 75 cent. Más vallásúak tandíja az ovodában havi 50 c., az iskolában havi \$1.00.

Tanítás minden nap d. e. fél 9-től fél 12-ig magyar nyelven, d. u. az ovodában angol és magyar nyelven, az iskolában d. u. angol nyelven.

Szászi István pénztárnok szeptember hónapi számadása.

Bevétel volt: \$3509.15, kiadás \$1802.33. Maradvány október hó 1-én \$1706.82. A bevételek ellennyugtákkal, a kiadások szintén mind nyugtákkal rendelkeznek igazolva. A szeptember

A jó kávénak titka abban rejlik hogy kávéjába

Franck Cikoriát

keverjen, éppúgy mint az ételt megszívni szokta

Megjavit minden kávé — jobbízűvé teszi — megadván neki azon kellemes ízt, melyet a kávékedvelők kívánnak.

Kérje a Fűszeresétől

az eredeti Franck Cikoriát — Megvan nála. Győződjék meg személyesen róla egy próba által.

Figyelje meg hogy minden négyesűgő

ezzen kis kávéőrítéscsomagot meglegyen.

HEINR. FRANCK fiai, bejegyzett cég, FLUSHING, N. Y.

III. negyed bevétele: \$4070.64. Összes bevétele: \$8543.40. I. negyed kiadása: \$8084.3c. II. negyed kiadása: \$2129.71c. III. negyed kiadása: \$2622.84c. Összes kiadás: \$7836.58.

E bevételekben csupán \$1500 váltóköleson van, a többi bevételek mind a hívek önkéntes kegyes adományai. A rövid lejáratú váltóköleson felvételére azért volt szükség, hogy az óházába visszafizethessék a kamattól kikerülő költségeiket, a melyet a South-uteai iskolai épületre 1915-ben \$4000.00 összegben adtak. Ugyanis a detroiti reformatus egyház a háború 5 éve alatt 14 ezer dollár értékű birtokot vásárolt, a mely vételárból, mivel az orgona ára \$2000.00 és a templom melletti telek ára \$3500.00 teljesen ki van fizetve és csupán a South-uteai iskolán van még a Peoples bankban \$3800 mortgage és a híveknél két ezer dollár kamat nélküli kölcsön, melynek fedezete készen van, nyílván való, hogy a háború szomorú 5 éve alatt önfentartó egyháznak majdnem 8 ezer dollár adósságot fizetett ki.

Egyházi vagyonunk értéke 41 ezer dollár a leltári érték szerint, előállítási áron, összes adóssága a detroiti anyazent egyháznak 13 ezer dollár a budapesti 30 éves kölcsönrel együtt. Így a tiszta vagyon 26 ezer dollár, a mint ezt egyházi tanácsunk hivatalosan is bejelentette, a Fairporton, O., október hó 22-ikén tartandó egyházmegyei gyűlésen.

Anyakönyvi adatok. Keresztelés volt 77. Esketés 22 pár. Temetés 41. Könfirmlált 41.

Egyházmegyei gyűlésre kiküldöttek Fairportra: Borsos István ref. lelkész és Kulcsár Sándor főgondnok.

A szülőháza segítése.

Az Amerikai Ref. Egyesület, a melynek itt két osztálya van, több mint 300 tagja van, \$5000.00-t szavazott meg a hazai szülők községnek, mely összeget most már a napokban Hoover élelmezési amerikai

reumás fájdalmait. Ne hanyagolja el

Vegyen és tartson kéznél egy üveg fájdalom-csillapító Sloan's Liniment-ent.

ÖNNEK szükség van rá, amikor a vállán reumás zsúrosodások jönnek, amikor át van fáradt, háta fájt, izmai fáznak, merevek. Vegye meg még ma — legyen elővigyázatos — szükség lehet rá az éjjel. A híres fájdalom-csillapító behatásos és adható és szétoszlatja a gyökölést. A fájtás és kín mindjárt enyhül, nem marad a bőrön pirosok vagy folt, mint a legtöbb használatnál. Ezrelve vannak akik állandóan kéznél tartják szükség esetén. Kérjék a szükség esetén szegredést. Három nagyság minden patikában — 35c, 70c, \$1.40.

Sloan's Liniment

biztos utján folyósítani fogjuk, természetesen nem pénzben, de élelmiszerekben.

PITTSBURGH, PA.

FIGYELEM! Ha érdeklődik egy kereskedelmi és gyártási akció napján, akár esti kurzus is tart, írjon hozzászólást, megadható business-collage ismeretű nyoma tanfolyamra. Hívja Mr. Mastert, Co. Szabadság, 210. Bakewell Stéig. Pittsburgh, Pa.

HASZNÁLJA KI AZ ALKALMAT.

A korona ára biztossan felmegy

Most küldjön pénzt Magyarországra otthonról, rekonk, barátai segítésére. PÉNZET A LEGOLCSÓBB NAPI ÁRFOLYAM SZERINT utaljuk át a legteljesebb garancia mellett Magyarországra bármely külsőbe. Helyjegy az Utlevél szerűnek minden olyan magyar, aki a Jugoszláv vasmegnyitő akció utáni. Írjon még ma erre a címre: **Gawansky Lepsa & Co.** 315 SO. LA SALLE STR. CHICAGO, ILL. Földrajzi. Tel. Harrison 3877.

ÉN CSAK FÉRFIAKAT KEZELEK.

Ap én kezellesem sikeres. Saját magam tanulmányoztam azt, hogy milyen kezelési módokat használtak Európa klinikáiban Londonban, Párizsban, Rómában, Bécsben és Berlinben. Szükségem volt 25 éves koraig képezni és Mált férfibetegségeket, minél előbb kell eredményt várni, képez kezelni e fajta bajokat. Ha baba van, jöjjön hozzá ingyen tanácsot és adhatok gyógyszert egy pár órára. Lehet, hogy évek szenvedéstől kínált meg magát és más len az élete. Tanácsot adok ingyen. Magyarul beszéllek.

Mi Ont? Rones vagy férfit? Jöjjen hozzám, én segítök.

DR. HOWELL 31 SOUTH HOWARD STR. AKRON, OHIO.

West Virginia állam hatóságai által engedélyezett és annak felügyelete alatt álló

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY IRODA.

Pénzt küldök az óházába teljes felelősség mellett akár a MAGYAR PÓSTATAKARÉKPÉNZTÁRBA, akár más bankba, vagy címre, a legolcsóbb napi árfolyamon. Mielőtt pénzt akar küldeni, írjon árakért.

Frank A. Olasz BOX 413 WELCH, W. VA.

FONTOS ÉRTESÍTÉS A MAGYARSÁGHOZ!

Most, mikor oly égető szüksége van családjának otthon segítségére és az itt lévőeknek jó tanácsra, forduljon bizalommal

RÓTH JÓZSEF ÉS FIA Bankházához

401-403 Jerome Avenue, McKeesport, Pa.

mely bank 35 éve szolgálja a Monongahela völgyi magyarságot becsületesen és tisztességesen. Forduljon hozzá most, mikor a pénz árfolyama naponta változik és mikor annak kifizetése otthon oly sürgős.

Meggyógyítják a betegségeit a bulgár vértelével

A bulgár vértelének már a próbacsoportja is a gyomor, bél, vér és reumatikus bajokban szenvedőknek ezreit teste boldogság és egészség. Ez a tisztán növényi orvosság, párolgott forró bevétele, epanyol influenzában szenvedők számára mentette meg az életét. Székrekedésnél, fejfájásnál, étvágytalanságnál, álmatlanságnál, fejfájásnál, más vér és vesebetelűknél nincs orvossága, mely a bulgár vérteléhez lenne hasonlított. Minden egyes családnál legyen egy mindig készletben, hogy a család egészsége biztosítva legyen. Minden beteg ember legyen a patikaszóhoz és kérjen tőle bulgár vértelt. Ha nincs a patikaszó, én küldök magyarság egy családi dobozzal, benne és biztosítva \$1.25-ért, vagy három dobozzal \$3.15-ért, vagy hat dobozzal \$5.25-ért. Cím: Dr. E. von Eshelk, President Marzani Products Co. No. 110 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

HA PÉNZT AKAR HAZA KÜLDENI, HAJÓJEGYET VENNI,

avagy bármilyen hazai ügy elintézésében tanácsra van szüksége, írjon vagy keressen fel:

RIZSAK JÁNOS 127-2 STREET, PASSAIC, N. J.

235 41 47 53

234

... pénzt aztán szálladi! mert itt hogy a vonat. Közgton kintlók betkoosiert, az alatt késziteld össze a pénzt, a mint mondjam. Aztán bizdál az en tapasztalt furefangosságomhoz.

... Ez alkalmom egész szókort kinevezést elavítottam, rakadate tistokét divatosan közepen elválasztva kétféle simított, hajszát foketele kepte, zöld szonitveget tott fel, s a szon ketős fagyórt, mely remeke volt a fegyvertészetnek, otthon hagyta, úgy, hogy összeesegit arával a legjobb ismertesse se foghatta volna rá, hogy találkozt vele valaha.

... A csónagyásra egy ne mépen invitáló hang szolgált meg az ajtón belül: — Ki az? — A fekete róssa: választott az öreg ur mezedes hangon.

... E varázshatásu névre előfordult a kabus az ajtóban s egy női fő dagta ki magát rajta, szemöldökéig lehajszott s all alatt összekötött főkötőben: — Mi akar itt? — Mi a látogatóna a főkötő tulajdonosnője.

... Az öreg urnak aztán szép ideje maradt a folyosónál levezényelni az ajtó, míg odahatott feljebb a döt s számlálgatni kezdte, hogy hány ekörtsötveget

... A vendégülöve erre, azon ürügy alatt, hogy a könyvha meg, megrendelést fenni, magára hagyta a kikapott diplomata védelmezést. Nem akarta a levelet első hatástól ellenszani annak arzával. Leon egyvált lefelelt, miköz az végigvált.

... Az öreg ur megfityegte őt az újival: — Leon, egyszerű megad fogod a te saját szavát megütni a esutondatkoosodásért.

... Az öreg ur megfityegte őt az újival: — Leon, egyszerű megad fogod a te saját szavát megütni a esutondatkoosodásért.

... hajtának körül-kézre az alatt az odalemn raktározó helyiségekét? Azonban nem vészté el türelmét. Világban járt ember volt: ki tudta számítani, hogy a míg a suta főkötő husz centiméternyi magasságig átváltozik, ahhoz szép idő kell.

... Melfóztassék uram! szolt most már ünnepléses leereszkedéssel madame Corysande; előre bocsátva hajlungot, tiszteletudó vendégét-belső szobájába, a kis előszobában keresztült.

... Madame Corysande szobája sok külső eszmával volt berendezve. Ez volt az ő büszkesége. A látogatóknak nem volt szabad észrevenni, hogy ő nem tart eszéledet. Azért szobapadlója ragyogott; azt minden reggel maga kefélte fel.

... Epen csak azt akarta az öreg ur. Tudta ő jól a hölgyek nevet, csak egy kis bohókás alapszineszettel akarta megvilágitani a tervezett színi előadást; a minnek a szövöge nagyon is tragikus.

... Mily nehéz gondolatok voltak e srothantú Mih-

... Talán nem tért? Ezzel vigasztalt magát. Igaz biz az, deis barátom. Itt hortom már, reggel óta a fekete postásos levelet hozzád s kérszlek vele egyen-földön. Ugyan hol bulikálsz? Nassa, Heigolnuból érkezett számodra, hogyki foz az en csik vendéglőmben. Itt az utcán csak nem fogsz eldivani ilyen levelet.

... Ezenel a szonál aztán Leonon volt a sor, saját kalapjára olyat tittü ököllet, hogy az a szemöldökéig borpad. Megöndemelte: — nem a kalap; hanem a fote.

... Az öreg ur megfityegte őt az újival: — Leon, egyszerű megad fogod a te saját szavát megütni a esutondatkoosodásért.

... "S legyen megosztva áldásom köztéd és ő közzötte". Leirtad ezt is? — Ugy, hozd ide a levelet, add kezembe a tollat, hadd írjam alá nevedet.

... Mire a fagyó hold fejtött a tengerből, már akkor ő eltávozott abba a nagy sötétségbe, a hova erről a homályos földről olyan fényes reményálmányrak kiserik et az örökélet hívót.

... Két nappal előbb ott volt Leon Bécsben, mint madame Corysande légyottja elkövetkezett volna. Ott minden ember, a ki csak távolról is ismerte valaha, azzal rohanta meg, hogy hallotta-e már; hogy Sedámmal elfogták Napoleont? Ez volt a "jó reggelt!" s a "jó este!" ez volt a mártás, a mit a pitezer a hus mellé feladott; ez volt a disagio, a mit a pénzváltó az ezer frankosából visszaadott.

... Leon már messziről elkezdte őt fonyogtatni. Napoleon! — Azon ne kezd, hogy "elfogták Sedámmal Napoleon!"

A VÖRÖ

Bob meg-szűjtát és legnagyobb özni tekint... Rendő... ról kötelek szabad... az ilyenben áll megköt... De ha akkor... beleszóli... Enged... dított rá... zúli az embe... megszokni... vereiket... okáért tiz... nak, golyó... öket... A kötele... erre a f... egy hangot... fak, Mi... ben tart... igy-amek... dolnok... Te... liansók... zú nevé... zú a ké... ielés... Nem... Ti magat... sok: ti tan... orvul: ti... vanna... tők... Tég... kám: szab... az jegye... gatis bel... valóg... Bizon... levedel... Nines... Jól... jesen elég... hnyadán... azt meg... szélfél... tássadal... Ben? — Sen... tunk... — Ez a...

A L BIZ RÁKO

Alapít... 1888... Április... Bridge... Con... MAGYA... A... tatja... mellett... A... teljesít... Taz... Ha nem... A... tületek... Ho... Ha... vagy... segedel... Tes... belges... mellett... A... korig... nél olo... ha a... sorába... K... ból... Bodna... k...

KAT KEZELEK.
 minden allergia. Saját magam
 és az, hogy milyen kerekül
 mindkét Európán kívül
 Párizsban, Rómában, Bécsben
 Zürichnál már 35 éve kene-
 tes M.H. Hefibotortogelant,
 a halál eredményt varok
 a fejta hajok. Ha bája
 sonnan ingyenes tanácsot és
 máshoz egy pár feleletet ad.
 Évek szenvedéseim kímél
 ma más let a élet. Tancs
 Magyarul beszélnek.
 oncs vagy férfi? Jöjjen hos-
 tek.
 31 SOUTH HOWARD STR.,
 AKRON, OHIO.

gai által engedélyezett
 te alatt álló

ÉS HAJÓJEGY
 felelősség mellett akár a
REKÉPZTARBA,
 legelősebb napi árfolyamon.
 árakért.

Olasz
WELCH, W. VA.

MAGYARSÁGHOZ!
 szükségére van csar-
 és az itt lévő-
 uljon bizalommal

ÉS FIA
 hához
McKeesport, Pa.

ja a Monongahela
 sülelesen és tiszt-
 hozzá most, mikor
 ta változik és mit-
 thon oly sürgős.

234

tuajomán: a nevelő, ami a nevelőket meg dem-
 tebb hangulatba hozta.
 Éppen csak azt akarta az öreg ur. Tudta 6 jól a
 hüllégek nevét, csak egy kis bohókás alapszínzettel
 akarta megvilágítani a tervezett színi előadást; a
 minék a szövege nagyon is tragikus.
 Csokolom a kezeiket, urhölgyeim. Én a
 "fekete róza", vagyok. A magyarságról már elég
 "szürke róza". Hehehe. Van szerencsém negyven
 reggeli, s a jó estei, ez volt a maras, a mit a
 plüszet a bus mellé feladott; ez volt a diszágó, a
 mit a pénzváltó az ezer frankosból visszaadott.
 Egyébiránt elég nagy eszt is volt az Déltűnti üsse-
 talakozott öreg barátjával, a vas kakadával. (A ki-
 nek igazi nevét soha nem fogja senki megmondani.)
 Leon már messziről elkezdte őt fenyegetni.
 — Azon ne kezd, hogy "elfogták Sordánál
 Napoleont!"

REGÉNY.
WINNETOU
A VÖRÖS GENTLEMAN, AZ APACOK FŐNÖKE

Bob megszorította karkötő-
 szíját és igyekezett a lehető
 legnagyobb méltóságot kölcsön-
 özni tekintetének.
 — Retörd, vedd te a foglyok-
 ró kétékeket, mert mi itt
 szabad országban vagyunk és
 az ilyenben még a gyilkos sem
 áll megköztöve bírái elátl!
 — De ha megszököl mind őt,
 akkor — merészkedett a néger
 beleszólni!
 — Engedelmeskedjél! — or-
 dított rá Sans-eur. — Ezek kö-
 zül az emberek közül egy se fog
 megszökni, mert elvittük feyve-
 reiket és mielőtt példának
 okáért tíz lépésre futhatna-
 nak, golyóink már utolérnek
 őket.
 A kétékeket levették rólk
 s erre a foglyok még mindig
 egy hangot se ejtve ki. Mialló-
 tak. Mi valamennyien kezeink-
 ben tartottuk feyvereinket,
 így nemekülésre valóban gon-
 dolniuk se lehetett.
 — Te — kezdte Sam — Wil-
 liamsnek nevezd magadat. Iga-
 si neved ez nekéd?
 — A kérdezett dühös arccal fe-
 lelt.
 — Nem fogok nektek felelni.
 Ti magatok vagytok a gyilko-
 sok; ti támadtatok meg minket
 orvok; ti nektek kellene a sza-
 vanna törvényeinek előt állna-
 tok.
 — Egy, ahogy tetszik, fia-
 kam: szabadságodban áll. Csak
 az jegyzem meg, hogy a hall-
 gások beleegyezés. Tehát — te
 valóban szabad vagy.
 — Az vagyok.
 — Bizonyít be! Hol vannak
 leveleid?
 — Nincsenek.
 — Jól van, fiaeskm, ez tel-
 jesen elég arra, hogy tudjok
 bizonyítani magunk veled. Itt
 azt megmondod-e, hogy mit be-
 szeltek és mit határoztál el paj-
 tással tegnap este, őszig köz-
 sen?
 — Semmit! Egy szót se szól-
 tunk.
 — Ez a tisztességes ember ki-

**CASALAS A TÖRVENYHOZÁS-
 BAN.**

John F. Fitzgerald szövetségi képviselő.

A szövetségi képviselőház vá-
 lasztásügyi bizottsága megállá-
 pította, hogy John F. Fitzger-
 ald, Massachusetts állam egyik
 képviselője, család utján jutott
 mandátumhoz. A bizottság azt
 javasolja, hogy fosszak meg hi-
 valatától a képviselőt, aki azon-
 ban "utolsó lehetőség" harcol-
 ni akar.
 Shatterhand és a Sans-eur; ki-
 ki nevezheti magát, ahogy tes-
 sük.
 — Well, de hát a neved miatt
 nem is vádol senki.
 — Gyilkosság miatt pedig
 szintén nem vádolhatok min-
 ket: mi se nem követünk el
 gyilkosságot, se nem szándéko-
 zunk elkövetni. Igen, mi tegnap
 beszélünk együtt és pedig egy
 gyilkosságról; de vajon emli-
 tettük-e a ti neveteket?
 — A jó Sam sokáig maga el-
 nézett, aztán bosszusan így
 szólt:
 — Nem, azt éppen nem ten-
 tetek: hanem szavaitokból mind
 erre biztosan következtethet-
 tünk.
 — A következtetés még nem
 bizonyított, még nem tény. A
 szavanna törvényeinek díszlet-
 reméltó dolog, de még egy ilyen
 jurynek se szabad sejtelnem.
 következtetések vagy más ilye-
 nek, hanem csak tények szerint
 ítélnie. Mi Sans-eart és Old
 Shatterhandet barátságosan fo-
 gaútk magunkhoz és most há-
 lából ártatlanul meg akarják
 ölni. Ezt meg fogja tudni min-
 den vadász a Nagy-Osántól a
 Mississippi, a mexikói öböltől a
 Rabzoiga-folyóig és mindenki
 azt fogja mondani, hogy a két
 nagy ember rablógyilkossá lett.
 Magamban megvallottam,
 hogy a gazember kitünően véd-
 te magát. Samet úgy meglepte,
 hogy igazságosságban fölgrött.
 — 's death, azt senki se fo-
 ga mondani, mert mi nem fo-
 gunk titeket elítélni. Szabadok
 vagyunk az én véleményem sze-
 rint! Ti többiek; mint szöktök
 hozzát!
 — Szabadok; ártatlanok! —
 mondta a három kereskedő, a
 kik már kezdtől fogva nem
 voltak valami nagyon meggyő-
 zően a vádlottak bünességéről.
 — Amit én tudok, abból én
 se tudok vádat emelni ellenük
 — mondá Bernát. — Hogy ők
 kicsodák és micsodák, ahhoz
 semmi közünk, a vádunk pedig
 csak sejtelmeken és nem bizo-
 nyítékokon alapszik.
 Bob, a néger, nagyon elké-
 pedt arcot vágott; rosszul esett
 neki, hogy kárba veszett az a
 reménye, miképp a vádlottakat
 fölakasztják. Ami engem illet,
 meglehetősen megnyugodtam a
 dolgok ilyen fordulatában; hi-
 szen előre láttam, hogy így lesz
 s azért halasztottam el mára a
 tárgyalást és tettem meg a jó
 Samet ma a tárgyalás vezető-
 jének. Mint vadászembernek
 ritka ravasz esze volt; de arra,
 hogy egy gyilkost keresztkérdé-
 sekkel sarokba szorítsom, nem
 volt képessége. A prairieben az
 embernek élete soha sincs bizo-
 nosságban; minék kellett volna
 őt ember életét kioltani, mielőtt
 a legkisebb tényleges ellenes-
 kedésben álltunk volna velük!
 Akkor akár minden ellenséges
 indulat embert meg kellene
 ölnünk. Aztán nekem inkább
 az állott érdekében, hogy
 minket ne veszélyeztethessen
 semmi, semmint hogy ezek az
 emberek meghaljanak, arról
 pedig egyébként is gondoskod-
 bantunk. Hanem azért tartoztam
 vele, hogy Samnek egy kis esz-
 rást adjak azért, hogy eljárás-

val kikényszerítette belőlünk
 azt, amit inkább kegyelmünk-
 nek és irgalmunknak kellett
 volna köszönnünk. Így hát mi-
 kor azzal a kérdéssel fordult
 hozzám, hogy mit szölok a do-
 loghoz, így feleltem neki:
 — Tudod-e, Sam, a micsoda
 a legnagyobb előnye a te. To-
 nidnak?
 — Micsoda!
 — Hogy egy kis esz van a
 koponyájában.
 — Egad, emlékszem rá, de
 úgy látszik, te is jól tudsz az
 ilyen dolgokra visszatekinteni.
 De hát mit teletek róla, ha én
 csak egyszerű vadászember és
 nem jogtudós vagyok. Te talán
 kiprédeltél volna valamit ezek-
 ből az emberektől; miért nem
 lettél te sherriff? Most már sza-
 badok, mert amit egyszer ki-
 mondunk, annak igaznak kell
 lenni.
 — Természetesen, mert az én
 véleményem mért úgy se vá-
 tozthatna a dolgon. A gyil-
 kosság kísérletének vádjától
 fölmentettük őket, de más te-
 kintetben még nem szabadok.
 Master Williams, most én fogok
 magához egy kérdést intézni a
 felelettől függ, hogy azután
 mi történjék magukkal. Milyen
 irányban lehet leggyorsabban
 elérnünk a Rio Pecosot?
 — Egyenesen nyugat felé.
 — Mennyi idő alatt?
 — Két nap alatt.
 — Én magukat stakemauek-
 nek tartom, akiket éppen önök
 övtek minket tegnap, habár lá-
 tom, hogy úgy nagyjában es-
 partották a helyes irányt meg-
 tartjukkal, persze miután már
 takarosan kimerültek. Egert
 maguk két napig, mint fogly-
 laink még nálunk maradtak.
 Ha akkorára nem érkeznék a
 folyóhoz, akkor végük is ma-
 guknak, mert én magam fogom
 magukat lelőni, vagy fölakasz-
 tani, vagy jürty tartani maguk
 fölött. Most már tudják, hogy
 hányadán áll a dolog! Köszök
 őket lovakra és aztán előre!
 — Ó, ah, az jól vagy — mon-
 dá Bob. — Ha mi nem jutsz fo-
 lyóhoz, Bob akasztasz mind a
 fára!
 Alig egy negyedóra múlva
 már uton voltunk; a lovakra
 közeppit helyezettük el. Bob úgy
 látszik, nem airt megválti
 rendőri hivatalától; nem tag-
 tott tőlük és ropant szigorú
 őrizet alatt tartotta őket. Sam
 az utócsapatot vezette, én Mar-
 shall Bernáttal elől nyargaltam.
 Beszélgetésünk tárgyát termé-
 szetesen a tegnapi események
 képezték, habár nekem nem volt
 vajami nagy kedvem hozzá,
 hogy bőven tárgyaljak fölötük.
 Vége is fölhangya az utazók-
 ról való beszélgetést, azt kérde-
 i: — Igaz-e az, amit Sans-eur
 állított, hogy az esőt ön csinál-
 ta?
 — Igaz.
 — Nem vagyok képes fölfo-
 gni a dolgot, habár tudom, hogy
 ő mindig igazat mond.
 — Én csináltam az esőt, hogy
 minket és önöket megmentsem.
 Erre aztán elmagyaráztam
 neki azt az egyszerű eljárást,
 a melylyel a vad népeknek eső-
 csinálói és varázslói hívenknél
 oly nagy hitelt szereznek ma-
 guknak.
 — Akkor mi mindnyájan ön-
 nek köszönhetjük életünket. —
 Valamennyien öt pusztultunk
 volna el szomjan, ahol később
 találkoztunk.
 — Elpusztultak volna, de
 nem a szomjúságtól, hanem
 mert meggyilkolták volna ön-
 ket. Nézza csak meg ezeknek az
 ugynevezett utazóknak nyereg-
 tabaróit: az egyáltalában nem
 szenvedtek szomjúságot. Ha
 nem átalnék embervert ontani,
 tüstént agyonlőnének őket. Hogy
 is hívják a legfiatalabbat közü-
 lük, aki tegnap Williams-szel
 együtt örködött?
 — Mercroftnak.
 — Valószínűleg az is csak föl-
 vett név. Ez a fickó dacára fia-

FONTOS! HASZNOS! SÜRGŐS!
Az amerikai magyarság szives figyelmébe.

Tekintettel arra, hogy a világhírnévként örvendő Partos Patikának kipróbált, megbízható gyógyhatású gyógyszerkészítményei iránt — főleg az utóbbi időben — rendkívüli érdeklődés mutatkozik, a gyorsabb intézkedést a tisztelt érdeklődőknek megkönnyítendő, ezennel van szerencsém alant egy "Rendelési Ivet" közzétenni. — Ezen íven mindenki megtalálhatja azt a szert, amelyre szüksége van most mindjárt, avagy szüksége lehet bármikor a jövőben.

A "A Rendelési Ivt"-be egyszerűen beirandó, hogy mely gyógyszerből mennyit akar és természetesen az összeg is beirandó. — A "Rendelési Ivt" alsó részébe még feltüntetendő azon pontos közelebbi cím, amelyre a kívánt gyógyszereket azonnal elküldhetem. Tessék tehát ezt a "Rendelési Ivt"-et kivágni a lapból és rendben kitöltve a pénzzel együtt hozzájárulást rögtön eljuttatni.

Magamat az amerikai magyarság szives további jóindulatába ajánlva, maradtam igaz hívők:

PARTOS C. MIKLÓS
 gyógyszerész és vegyész
 160 SECOND AVE. NEW YORK, N. Y.

Vágja ki RENDELÉSI IV. Vágja ki

T. PARTOS PATIKA, 160 Second Ave., New York, N. Y.

	DOLLAR	CENT
PARTOLA vér- és gyomortisztító cukorkát, egy doboz ára \$1.00, 6 doboz ára \$5.00		
PARTOGLORY idegerősítő gyógytalt, üvegeje \$1.25, 5 üveg \$5.00		
LIRO, főfájás ellen otyákat, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00		
KÖZEVÉNY és fájdalom elleni Partos-féle rheuma szereket ára \$2.00		
PARTOLIN hajnövesztő és mosót, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
PARTOCREM nappali használatra, ára 60 cent; \$1.00		
PARTOCREM éjjeli használatra, ára 50 cent; \$1.00		
PARTO-SZAPPANT, a növény-balsam arszépitő szappant, 35c, 3 drb. ára \$1.00		
PARTONE vasotytat vérszegénység ellen, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00		
PARTOWILL gyomor porokat, ára 50c, \$1.00		
PARTOBACET gyöngye férfiak részére, ára \$1.00, 6 darab \$5.00		
PARTOCTYL kenőcsöt viszketés, pattanások ellen, ára 50c, \$1.00		
PARTOS-féle SÓSBORSZESZT, nagy üveg ára \$1.35, kis üveg ára 75c		
PARTOUCOUGHOT köhögés ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
PEMETE cukorkát köhögés és torokfájás ellen, ára 15 cent, 6 adag \$1.00		
PARTOS-féle rheuma porokat és Partopain ára \$1.00 és \$2.00		
PARTOS-féle VÉRZISTÍTÓ PISKÓTÁKAT \$2.00 vagy \$4.00		
PARTOSWEATET izsadás ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
DODOT, folyás ellen, ára \$2.75, dupla adag \$5.00		
TRIPLETS KEVERÉK, 3-as számú, nők és férfiak részére egyaránt, ára \$2.00		
TRIPLETS KEVERÉK, 4-es számú, nőknek anyaméh bántalmak ellen, ára \$2.00		
ELZA VIZET, a haj természetes színének visszaadóját, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
PARTOS-féle valódi DIÓFA OLAJAT, ára 25 cent, 50 cent		
PARFUMOT, rezedát, ibolyát, orgonát, rózsát, ára 50c, \$1.00, \$2.00		
BAJUSZKÉPOT, ára 35c, 50c, 75 cent		
BAJUSZKÉPOT, ára 15c, 25 cent		
PARTOS-féle VILLANY GÉPET \$4.00-tól — 6 — 8 — 10 — 15 és \$25.00-ig		
ARCINOMITÓ PUDERT, fehérét, rózsaszínt vagy krémet, ára 50c, és \$1.00		
PARTOFILE aranyt ellen kenőcs, ára \$1.00, 6 darab \$5.00		
PARTOPASTAT a legkellemebb fogtisztítót, ára 25 cent		
PARTOHERE vese-fü és gyökértiszt, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00		
PARTOPAIN No. 1 fájdalomcsillapító, ára 50c, \$1.00		
NOVET, ágybavizelés elleni szert, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
PARTONIC VASBORT, üvegeje \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
PARTOS-féle Egri Császár Szemvizet, ára üvegenként \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
PARTOS-ASTHMA, nehéz lélegzés ellen, ára üvegenként \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
Osszesen		

A fenti rendelés árát vagyis dollár centet itten küldöm.

Neven
 Házzám és utca vagy Box Lakhely Allam

**A LEGGAZDAGABB ÉS A LEG-
 BIZTOSABB TISZTA MAGYAR.
 EGYLET AMERIKÁBAN.**

A BRIDGEPORTI, CONN.

RÁKÓCZY MAGYAR BS. EGYLET

Alapítatott 1888-ik év
 Április 13-án
 Bridgeporton, Conn.

Bekebelezett Connecticut Állam törvényei szerint 1903 februárban

MAGYAROK, TESTVÉREK!

A Bridgeport, Conn. Rákóczi Egylet immár 10 éve folytatja áldásos munkálkodását, 38 testvér osztály támogatása mellett.

A Rákóczi Egylet Connecticut államban már 33 éve teljesíti tagjainal szemben vállalt kötelezettségét.

Tagja-e már Ön is kedves olvasóm ennek a testületnek? Ha nem, miért nem? Miért nem érdeklődik utána?

A Bridgeport Rákóczi Egylet az Amerikai Magyar testületek egyik legnagyobb és legbiztosabb testülete.

Honfitársak, testvérek!

Ha szeretitek családaitokat, úgy gondoljatok arra is, hogy ha szerencsétlenség történne veletek után, gyárban vagy bárhol, legyen mellettek egy olyan testület, amely segédletet nyújt a szükséges esetén.

Testületünk fizet 1000 dollár haláleseti biztosítást és bejegyzés esetén 500 dollár heti segélyt, kor szerinti fizetések mellett.

A tagok gyermekeit is biztosítjuk 4 éves kortól 15 éves korig, ekevény 20 cent havi fizetés mellett, 150 dollárra. Ennek olosbában sehol másutt nem biztosíthatják olosbában és ha a 16-ik életkorukat betöltötték, átiratnak a Felöltök sorába, ahol teljes jogot biztosít együletünk számukra.

Kérjenek felvilágosítást egyenesen a központi hivatalból.

Bodnár András, k. p. elnök.
Vasas József, k. p. titkár.
 624 BOSTWICK AVE. BRIDGEPORT, CONN.

ÉLETMENTŐ

Ezen kiválóan erősítő és tonizáló, könnyű mindkét nem által, mindenkor hasznos. Nagy fontosságú bír az egészségünk, mint egészségünkünk. Kérlek meg, hogy a legkisebb tüneteket is megfigyeld. A legkisebb tüneteket is megfigyeld. A legkisebb tüneteket is megfigyeld.

Nómet Gyógyszertár
 301 UNION AVE. NEW YORK, N.Y.

CSAK RÖVID IDEIG
 fogadhatunk el még
CALIFORNIAI FEHÉR, MUSKOTÁLY ÉS ZINFANDEL
 szállóre rendeléseket.

A californiai munkászavarak és vasuti koesi miatt bajos a szállítás. Mi még is tudunk szállót szállítani. Amde az árak napról-napra magasabbak.

TEHÁT HA SZÖLLŐT AKAR EZ IDÉN,
 rendeljen azonnal. Csak teljes carloaddal 13—15 tonna szállíthatunk. Ha ennyit nem tud használni, aljjon össze barátaitval és rendelje meg még ma.

A napi árakat kívánatra megtáviratozzuk. Irjon érték rögtön erre a címre:

CALIFORNIA GRAPE CO.,
 (Inc.)
 305 So. La Salle Street, CHICAGO, ILL. Room 212

